

ingediend op **837** (2020-2021) – Nr. 2
28 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Stijn De Roo

over het voorstel van decreet

van Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy en Chris Janssens

tot wijziging
van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006,
wat de invoering betreft
van een mogelijkheid tot vrijstelling
van de saneringsplicht voor onschuldige eigenaars
die het slachtoffer worden van bodemverontreiniging
die door onbekende derden wordt veroorzaakt
op het ogenblik dat ze de grond al in hun bezit hebben

Documenten in het dossier:

837 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;

Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;

Stijn De Roo, Tinne Rombouts;

Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;

Staf Aerts, Mieke Schauvliege;

Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;

Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;

Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;

Bart Tommelein, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Chris Steenwegen;

Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting	4
2. Bespreking	4
3. Stemming	5
Gebruikte afkortingen	6

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak op woensdag 26 oktober 2021 het voorstel van decreet van Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy en Chris Janssens tot wijziging van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, wat de invoering betreft van een mogelijkheid tot vrijstelling van de saneringsplicht voor onschuldige eigenaars die het slachtoffer worden van bodemverontreiniging die door onbekende derden wordt veroorzaakt op het ogenblik dat ze de grond al in hun bezit hebben (*Parl.St.* VI.Parl 2020-21, nr. 837/1).

(Deze vergadering werd als hybride vergadering georganiseerd.)

1. Toelichting

Bart Claes licht het voorstel van decreet toe dat ertoe strekt vrijstelling van onderzoeks- en saneringsplicht te verlenen aan onschuldige en te goeder trouw handelende eigenaars als onbekende derden op hun eigendom moedwillig de bodem verontreinigen zonder dat het parket, de politie en de Vlaamse of lokale inspectiediensten erin slagen om de identiteit van de daders te achterhalen. Hij citeert daarbij uitgebreid uit de toelichting van het voorstel en de artikelen. Naar aanleiding van vragen om uitleg over dit onderwerp vond de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme dat het alleen aan de eigenaar toekomt en niet aan de gemeenschap om de gepaste maatregelen te nemen voor zijn onroerende vermogen (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 3252 en 3301) Alle fracties achtten toen evenwel een regeling nodig, dus vraagt hij hun nu dit voorstel ook goed te keuren.

2. Bespreking

Het Vlaams Belang wil de vrijstelling voor saneringsplicht voor de eigenaar uitbreiden met vervuiling die plaatsvindt tijdens het eigenaarschap, aldus *Freya Perdaens*. De kosten worden dan in tegenstelling tot nu gedragen door de gemeenschap. Het voorstel dreigt ook voor langere procedures te zorgen waardoor sanering uitgesteld wordt. Momenteel vallen deze gevallen onder de schadegevallenprocedure, met melding binnen dertig dagen en behandeling binnen 180 dagen. Snel handelen is belangrijk bij bodemverontreiniging. De N-VA ziet geen reden om dit systeem te veranderen maar acht andere sporen mogelijk. Voor illegaal geloosd drugsafval gaf minister Zuhair Demir aan een schade- en boetefonds te verkiezen. De eigenaar kan dan gerechtelijke procedures voeren, maar de gesprekken met het federale niveau daarover lopen. De N-VA zal tegenstemmen.

Ook *Tinne Rombouts* wil oplossingen voor het probleem, maar die mogen niet ten koste gaan van sanering noch van de onschuldige eigenaar. De minister onderzoekt schade- en boetefonds. Ze stelt voor even af te wachten wat dat oplevert.

Bruno Tobback uit namens de Vooruitfractie begrip voor dit probleem. Voor onschuldige eigenaars kan dergelijke vervuiling een onevenredige last opleveren. Het antwoord van de minister is een beetje te gemakkelijk. De eigenaar zelf aansprakelijk stellen, kan enkel als het systeem van handhaving waterdicht is. Op dat vlak hebben het Vlaamse Gewest en het Departement Omgeving nog wel wat werk te verzetten. Het voorstel van het Vlaams Belang laat echter een grote marge voor misbruik bij eigenaars. Meestal is het immers niet zo dat een onbekende in het holst van de nacht is komen sluikstorten. Het kan echter niet dat een onschuldig iemand een leven lang financiële problemen krijgt. Daarvoor moet de overheid ingrijpen en garanties geven. De Vlaamse Regering maakt zich er te snel vanaf, maar het voorstel van het Vlaams Belang is geen goede oplossing, dus zal Vooruit het niet steunen.

Gwenny De Vroe beaamt dat in uitzonderlijke gevallen de verontreiniging op particuliere gronden door onbekende daders gebeurt, zoals bij illegale lozingen van

drugsafval. De minister werkt daarvoor aan een boetefonds. Ook zij vindt dat moet nagegaan worden of dat ook kan voor andere types van illegale lozingen maar acht ook een gesprek met de verzekeringssector daarover zinvol. Open Vld zal het voorstel niet goedkeuren, maar vindt een diepgaander debat over het onderwerp nodig.

Bart Claes beaamt dat er een kans op misbruik is, maar dat is ook zo bij heel wat andere regels. Aan de vrijstelling gaat altijd een grondige beoordeling door de OVAM vooraf. Hij denkt niet dat het vaak zal voorkomen dat eigenaars bewust vervuilen en dat ook nog eens zelf gaan melden. Ondanks hun begrip zullen de parlementsleden het voorstel niet goedkeuren. Dat is nogal eens het argument, het gaat blijkbaar vaker over van wie het voorstel komt dan wat erin staat.

De kosten van een vrijstelling vallen inderdaad op de gemeenschap, maar dat is ook het geval voor de PFOS-vervuiling door 3M, waar Lantis 50 miljoen euro kreeg voor sanering. Een deel van dat geld komt trouwens uit de coronarelancemiddelen. Daar ging de meerderheid wel mee akkoord, maar niet met deze beperkte compensatie in uitzonderlijke particuliere gevallen.

3. Stemming

Ter stemming gelegd worden artikel 1 en 2 en het voorstel van decreet in zijn geheel verworpen met 10 stemmen tegen 3.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Stijn DE ROO,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Lantis	Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PFOS	perfluorooctaansulfonaat